

S. Sayısı : 106

Polis Vazife ve Salâhiyet Kanununun 18 nci maddesinin kaldırılmasına dair kanun tasarısı ve Adalet ve İçişleri Komisyonları raporları (1/310)

T. C.

Başbakanlık

Muamelât Genel Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71 - 1028, 6/602

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

İçişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 18 . II . 1948 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan, Polis Vazife ve Salâhiyet Kanununun 18 nei maddesinin kaldırılmasına dair kanun tasarısının gerekçesiyle birlikte sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Başbakan
Hasan Saka

Gerekçe

1934 senesinde yürürlüğe girmiş olan Polis Vazife ve Salâhiyet Kanununun o zamanki şartlar gözönünde bulundurularak 18 nei maddesiyle mülkiye âmirlerine verilmiş olan yetkinin bugünkü duruma nazaran devamına lüzum ve ihtiyaç kalmamış olduğundan bu maddenin yürürlükten kaldırılması uygun görülmüş ve bu sebeple bu tasarı tanzim edilmiştir.

Adalet Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Adalet Komisyonu

Esas No. 1/310

Karar No. 26

18 . II . 1948

Yüksek Başkanlığa

2559 sayılı Polis Vazife ve Salâhiyet Kanununun 18 nei maddesinin kaldırılması hakkında İçişleri Bakanlığınca hazırlanıp Bakanlar Kurulunca 18 . II . 1948 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun tasarısı Başbakan ve İçişleri Bakanı huzuriyle incelendi.

1934 yılında neşredilip yürürlüğe girmiş bulunan 2559 sayılı Polis Vazife ve Salâhiyet Kanu-

nunun 18 nei maddesinin mülkiye âmirlerine tanınmış olduğu yetkinin; bugünkü şartlara ve duruma göre devam etmesine ve tatbik mevkiinde kalmasına lüzum olmadığı gibi mevcut kanuni mevzuatın Devlet emniyetini teminat altında bulundurması böyle istisnai salâhiyetlere halen ihtiyaç hissettirmediği neticesine varılmış ve tasarı tümü itibariyle kabul olunmuştur.

İşin hususiyetine ve ehemmiyetine binaen ivedilikle müzakeresi kaydıyle ve havalesi gereğince İçişleri Komisyonuna tevdi edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Adalet Ko. Başkanı Kayseri R. Özsoy	Sözcü Kırşehir S. Kurutluoğlu	
Kâtip Manisa K. Coşkunoğlu	Afyon K. H. Bosca	Afyon K. H. Dinçer

Ankara H. O. Bekata	Antalya N. Aksoy	Bursa A. Akgüç
İmzada bulunmadı		
Bursa A. Konuk	Denizli N. Küçüka	Diyarbakır F. Kalfagıl
İsparta R. Güllü	İstanbul M. H. Gelenbeğ	Kastamonu Dr. F. Ecevit
Konya H. Karagülle	Manisa F. Uslu	Muğla N. Özson
	Seyhan K. Çelik	

İçişleri Komisyonu raporu

T. B. M. M.
İçişleri Komisyonu
Esas No. 1/310
Karar No. 14

18. II. 1948

Yüksek Başkanlığa

Polis Vazife ve Salâhiyet Kanununun 18 nci maddesinin kaldırılmasına dair 18. II. 1948 tarihli Bakanlar Kurulu kararıyle Yüksek Kamutaya sunulan tasarı ile gerekçesi ve Adalet Komisyonunun raporu, İçişleri Komisyonunda Başbakan, Başbakan Yardımcısı, İçişleri Bakanı, Adalet Bakanının huzuru ile incelendi.

Tasarının tümü üzerinde uzun tartışmalardan sonra Başbakanın tatmin edici açıklamaları ile de anlaşıldığı üzere 14 yıldanberi yürürlükte bulunan bu hükmün Cumhuriyet rejiminin 25 yıldanberi bütün yurtda ve büyük Türk Milletinin mânevi varlığında kökleşmiş, yerleşmiş ve resanet kazanmış olmasıyle demokratik gelişmemizin bugünkü seyrinde artık yeri kalmadığı gibi Vilâyetler İdaresi Kanunu başta olmak üzere diğer mevzuatımızda da zabıtal mânia vazifeleri itibariyle yeter yetki hükümleri mevcut olup mezkûr 18 nci maddenin kalkmasıyle idare âmirlerinin istinat edecekleri yetki sahasında bugün için boşluk husulü umulmadığı görüşülerek tasarının aynen kabulüne çoğunlukla karar verilmiştir.

Kamutayda ivedilik ve yeğlikle müzakere edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

İçişleri Komisyonu

Başkanı	Başkan V.	Sözcü
Tekirdağ	Çoruh	Kars
C. Uygur	Muhalifim	A. Eyidoğan
	A. Tünel	

Kâtip		
Kocaeli	Bitlis	Bolu
C. Aksu	M. Ertan	H. Ş. Adal
Bolu	Çanakkale	Çorum
İ. Yalçın	N. Çıtakoğlu	S. Karafakıoğlu
Gümüşane	Kayseri	Konya
A. K. Varınca	F. Apaydın	Ş. Ergun
Siird	Sinob	Tokad
L. Yavuz	S. Batur	R. Güreli
Trabzon		Yozgat
H. Orhon		İ. Olgun

Mevcut 18 nci madde bugün fevkalâde hal ve durumlarda idare âmirlerine fevkalâde tedbirler alma yetkisi vermektedir. Bu tedbirler, normal tedbirlerle sıkıyönetim tedbirleri arasında mutavassıt bulunmaktadır. Bu mutavassıt tedbirler fevkalâde haldeki durumu izale edemediği zamandır ki, sıkıyönetim ilânına gidilir.

Bu maddenin koyduğu hükümler kalkınca fevkalâde hal ve durumlarda da idarenin fevkalâde tedbirler almak yetkisi kalmaz. Böyle bir durumda idarenin yapacağı şey ya kanun dışı tedbirler almak veyahut sıkıyönetim ilân etmek olacaktır.

Sıkıyönetim tedbirleri hiçbir zaman bu 18 nci maddenin hükümleri derecesinde hafif ola-

maz. Müddeti de daha az süremez, bunun için bu 18 nci maddenin olduğu gibi kalması taraf-tarıyım. Yalnız müddet konulabilir.

Bu tasarı ile konan hükümler mevcut hü-kümlerle ilgili değildir. Bu hükümler normal zamanlarda dahi lâzım hükümlerdir.

Eski hükümlerin kaldırılmasından hâsıl olan boşluk olduğu gibi kalkmaktadır. Mevcut 18 nci madde şudur : «Fevkalâde hallerde ve Devletin emniyet ve selâmetini ve içtimai

nizamı, tehdit ve ihlâl kabiliyetini haiz vaziyetlerde bu hal ve vaziyetleri ihdas edeceklerinde veya devamına müessir ola-caklarına şüphe edilenleri, sebep ortadan kal-kıncaya kadar, polis nezaret altına alabilir ve umumi ve hususi nakil vasıtalarına vaziyed ede-bilir. Bu hal ve vaziyetin ve devamının takdiri en büyük mülkiye âmirine aittir.»

Tokad

A. Galip Pekel

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Polis Vazife ve Selâhiyet Kanununun 18 nci maddesinin kaldırılmasına dair kanun tasarısı

MADDE 1. — 2559 sayılı ve 4 Temmuz 1934 tarihli Polis Vazife ve Selâhiyet Kanununun 18 nci maddesi kaldırılmıştır.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanun hükmünü Bakanlar Kurulu yürütür.

Başbakan
H. Saka

Devlet Bakanı
Başb. Yardımcısı
Barutçu

Devlet Bakanı

Adalet Bakanı
Ş. Devrin

Millî Savunma Bakanı

Münir Birsal

Dışişleri Bakanı

N. Sadak

Millî Eğitim Bakanı

Reşat Ş. Sırer

Ekonomî Bakanı

C. Ekin

Gümrük ve Tekel Bakanı

Ş. Adalan

Ulaştırma Bakanı

Ş. Koçak

İçişleri Bakanı

M. H. Göle

Maliye Bakanı

H. N. Keçmîr

Bayındırlık Bakanı

Gülak

Sa. ve So. Y. Bakanı

Dr. B. Ue

Tarım Bakanı

T. Coşkan

Ticaret Bakanı

M. N. Gündüzalp

Çalışma Bakanı

T. B. Balta